DE KLAPPER OP HET PUBLICATIEBLAD

DOOR

P. NOORDENBOS

directeur van het Registratuerbureau van de Vereeniging van
Nederlandsche gemeenten

Zoudt U mij naar aanleiding van de opmerkingen op blz. 190 van het orgaan willen toestaan over den klapper op het Publicatieblad van Curaçao iets mede te deelen?

Gedurende de laatste 30 jaren heeft zich in de archiefverzorging van de Nederlandsche gemeenten een groote verandering voltrokken. De grondslagen voor de ordening dezer archieven zijn radicaal gewijzigd en het gevolg hiervan is geweest, dat in plaats van de „eigen” methode van ordening voor iedere gemeente, thans reeds 640 gemeenten in ons land een zelfde methode van ordening toepassen, nl. het dossierstelsel, gebaseerd op een systematische indeeling van de onderwerpen der gemeentelijke bemoeiingen. Hiervoor is door de Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten een code samengesteld, opgebouwd op den bekenden Code Décimal van het Institut Internal de Documentation en een bureau in het leven geroepen (het Registratuerbureau) dat tot taak heeft de inrichting en verdere verzorging van de gemeentearchieven op den grondslag van dezen code te bevorderen. De resultaten welke daarmede zijn verkregen, hebben er mede aanleiding toe gegeven, dat het Registratuerbureau der Vereeniging het vorige jaar een opdracht heeft ontvangen van Z.E. den Minister van Koloniën om op dezelfde grondslagen, waarop hier te lande de gemeentearchieven worden verzorgd, ten behoeve van de archieven van het Gouvernement Curaçao een basis te leggen voor hunne ordening. Aan deze opdracht, welke geschiedde op verzoek van Z.E. den Gouverneur van Curaçao, is gevolg gegeven en thans geschiedt de ordening van de archieven van het Gouvernement overeenkomstig de grondslagen van de gemeentelijke archief ordening in Nederland, aangepast aan de behoeften in Curaçao.

Er is gebleken, dat er tusschen beide soorten van archieven een groote mate van uniformiteit bestaat en dat het registratuurplan (de code) voor de Nederlandsche Gemeenten in groote lijnen vrijwel geheel kon worden gevolgd. De aldus voor het Gouvernement van Curaçao samengestelde code wordt niet alleen gevolgd voor de ordening van het archief, doch wordt tevens benut voor indeelingen zooals b.v. de klapper op het Publicatieblad. Er zijn dus voor dezen klapper geen XX afdeelingen verzonnen, doch deze afdeelingen zijn in overeenstemming met het registratuurplan, dat zijn practische bruikbaarheid in zoo ruimen kring heeft bewezen. En nu is op iedere systematiek critiek uit te oefenen, vooral wanneer de onderwerpen in hun onderlinge verband worden beschouwd en niet volgens een bepaalde wetgeving; oppervlakkig beschouwd kan dit een nadeel zijn, doch voor de objectiviteit is zulks van zeer veel belang gebleken.

Het groote voordeel boven een alphabetisch register (dat nooit objectief kan zijn) is stellig, dat langs dezen weg al de onderwerpen steeds — in iederen klapper — een vaste plaats zullen vinden. Ten behoeve van de wetgeving is voor Curaçao tijdens de verzorging van het archief op den grondslag van het dossierstelsel, een systematische bewerking van den inhoud van de Publicatiebladen van de laatste 40 jaren gegeven en voor deze bewerking — die in het begin van het volgende jaar waarschijnlijk in druk zal verschijnen — is eveneens de systematiek van het registratuurplan gevolgd. De jaarlijksche klappers zullen dus op deze bewerking van 1900 af aansluiten, zoodat een geheel ontstaat, waarin een ieder den weg kan vinden. Want al moge een bepaalde indeeling op het eerste gezicht eenige reacties teweeg brengen, zooals bij den schrijver van de opmerkingen, uit ervaring weet ik, dat deze op den duur zullen plaats maken voor een waardeering voor de vaste lijn die er bij de ideeling wordt gevolgd en die door den Registrator-Generaal voor Curaçao ook wordt gevolgd; hierin ligt een gedeelte van diens taak. Bij een zeer uitgebreid register als dat van de Publicatiebladen van 1900–1940 zal ik voor hen, die slechts meer oppervlakkig van de daarin verwerkte gegevens kennis nemen, een alphabetische trefwoordenklapper op de systematische indeeling samenstellen om ook hen bij het zoeken naar een bepaald onderwerp behulpzaam te zijn, doch ik ben er van overtuigd, dat op den duur — evenals dit thans reeds in de Nederlandsche gemeenten geschiedt — van dezen klapper minder en van den systematischen meer gebruik zal worden gemaakt.